

Datum
2019-05-31

Diariernr
MSB 2019-06883

Ert datum
2019-08-29

Er referens
Fi2018/03478/SFÖ

Enheten för forskning och utvärdering (FU)
Sara Brunnberg
010-240 4087
Sara.Brunnberg@msb.se

Regeringskansliet
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2018:79 Analyser och utvärderingar för en effektiv styrning

Sammanfattning

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) förstår regeringens behov av relevanta analyser och utvärderingar. MSB anser dock att det är de genomförande myndigheterna som måste ta ansvar för att verksamheten bedrivs effektivt och att den utvecklas och att analys- och utvärderingsuppdraget därför ska ligga på dessa myndigheter.

Förslaget om ett principbeslut att större reformer och investeringar ska utvärderas är en viktig princip för genomförandet av politiska reformer. MSB saknar dock analyser i utredningen angående möjligheten att inom rådande myndigheter utveckla arbetsprocesser för sektorsövergripande analyser och utvärderingar. MSB menar att genomförande myndigheter kan ges i uppdrag att i samverkan utveckla sådana.

MSB avstyrker därför förslaget om att inrätta föreslagna analys- och utvärderingsmyndigheter.

Påverkan på den förvaltningspolitiska styrmodellen

Regeringen skriver i direktivet att en utgångspunkt är att regeringens styrning ska kännetecknas av tillit och förtroende i balans med uppföljning och kontroll. MSB stödjer den utgångspunkten. Med utredningens förslag bildas en ny myndighet som inte bara ska utvärdera effekterna av regeringens politik utan också myndigheternas genomförande av politiken. Det är MSB:s bedömning att utredningens förslag kan medföra att regeringen frångår en förvaltningspolitisk modell med tillitsbaserad styrning för att istället gå mot ökad uppföljning och granskning av de myndigheter som ska genomföra politikens mål. En myndighet ska tolka de mål som regeringen sätter för de politiska insatserna och utifrån de ekonomiska ramarna genomföra regeringens politik. I det läget är det viktigt att man också har regeringens förtroende för att på bästa sätt arbeta inom området.

Självklart ska myndigheters verksamhet utvärderas. Där ser MSB att det redan finns myndigheter som har detta uppdrag (Statskontoret och ESV). Det är också viktigt att myndigheterna i egen regi genomför utvärderingar av sin verksamhet, som grund för utveckling av denna. Enligt utredningen har Statskontoret inte i tillräcklig utsträckning den specifika sakkunskap inom de olika politikområdena som krävs för att följa och utveckla dem. MSB förhåller sig positiv till en förstärkning av Statskontoret och ESV istället för att inrätta en ny analys- och utvärderingsmyndighet för trygghets- och säkerhetssektorn.

Påverkan på MSB:s uppdrag att stödja aktörer och driva utvecklingen inom området samhällsskydd och beredskap

MSB har som instruktionsbunden uppgift att såväl områdesvis som på en övergripande samhällsnivå följa upp och utvärdera krisberedskap och civilt försvar. Utvärderingarna används i flera olika sammanhang exempelvis som prioriteringsgrunder nationellt, regionalt och lokalt, inriktning av finansiella styrmedel och i avvägningar mellan civila och militära behov inom totalförsvaret. Vidare ska MSB se till att erfarenheter tas till vara från inträffade olyckor och kriser. Till stöd för detta ska myndigheten tillhandahålla tvärssektoriella och samlade bilder och bedömningar samt utveckla kompetens och metodik inom området som tillgodoser nationella, regionala och lokala behov.

MSB bedömer att en ny utvärderingsmyndighet för trygghets- och säkerhetsanalys till del skulle ha överlappande uppgifter till det som idag ligger inom ramen för MSB:s myndighetsuppdrag. Vår bedömning är att de analyser och utvärderingar som behövs för genomförandet av vår verksamhet måste styras och genomföras av vår egen myndighet för att säkerställa relevans och kunskapsöverföring inom organisationen.

Påverkan på övergripande effektivitet

Att särskilja viss utvärdering och analys från MSB:s övriga uppdrag riskerar också att medföra ökade krav på rapportering från uppgiftslämnande aktörer i krisberedskapssystemet. Detta eftersom MSB även fortsättningsvis kommer att ha behov av analyser och utvärderingar för eget lärande och för att kunna stödja aktörer och utveckla krisberedskap och civilt försvar. Det kan medföra att aktörerna regelbundet kommer att få krav från två myndigheter på rapportering av liknande uppgifter. MSB anser att utredningen, mot bakgrund av kommittédirektivets resonemang kring den sammantagna effekten och dess påverkan på systemet, inte beaktat den risk för ineffektivitet som riskerar att överlasta systemet.

MSB ska också på en övergripande nivå redovisa samhällets samlade förmåga att dels förebygga bränder och andra olyckor, dels genomföra effektiva räddningsinsatser. I det arbetet samlar MSB:s statistikverksamhet in data som bearbetas och analyseras som underlag till att inrikta egen verksamhet samt förebyggande och operativ kommunal räddningstjänst. Detta är en viktig del av det kunskapsunderlag som MSB behöver för att utveckla det olycksförebyggande området. MSB ser att eventuella ändringar i lagstiftning för datahantering i första hand bör komma genomförande myndigheters verksamhet till del.

I detta ärende har generaldirektör Dan Eliasson beslutat. Enhetschef Sara Brunnberg har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Camilla Asp deltagit.

Dan Eliasson

Sara Brunnberg

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:
651 81 Karlstad

Telefon: 0771-240 240
Fax: 010-240 56 00

registrator@msb.se
www.msb.se

Org.nr: 202100-5984